

Előfizetési árak:

Egy évre 10.- Ft
Félévre 5.-
Negyedévre 2.50
Egy hónap 1.-
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főplac, a város-
szállás szomszéd.

Hirdetések:

Egy hasábon kétféle soronként 6 krajválnál számítottnak.

Tanuljatok a nemzetől!

Debreczen, január 2.

(D.) Vajjon akadna-e az országban olyan csodaszamba menő, politizáló magyar ember, aki, ha több ideig nem is, de legalább egy pár pedig, ne törte volna már a fejét azon, hogy lehetne ezt, az országban jelenleg folyó áldatlan állapotot megszüntetni? Persze, hisz a maga esze, vérmérséklete, pártállása, elfogultsága, vagy lehetőleg elfogulatlansága szerint gondolkozván. Ilyen nem hivatalos bénító gondolat bizonytalanságot szállt már amennyek urához legalább is egy millió; amely nem hivatalos gondolat és a hivatalos gondolatok közt a különbség az, hogy míg előbbi egyenesen az égbe száll és ott protokuláltatik el, az alatt a hivatalos gondolatok, talán ezen elprotokulált gondolatok következtében itt a földön járnak házról-házra, ajtóról-ajtóra és igyekeznek, valami kibuvó ajtót vagy arany hidat találni. Annyi tény, hogy a levegőben béke hírek, béke tárgyalásokról keringenek, amely béke hírek keletkezésére az a szokatlan demonstráció is befolyással lehetett,

amely szokatlan demonstráció, mintha az ország összes lakossága összebeszélte volna az ország minden részében pont ujév napján kezdődött meg. Az ország minden részéből azt jelentik ugyanis, hogy az adófizetés pontosan foly, pláne nagyobb mérvben a szokottnál, sőt akadnak többen akik tehetik, hogy egész évi adójukat befizetik; Budapesten meg egymást töri, taszigálja a sok adófizető, hogy kötelességét előbb róhassa le a másikon!

Ma már ki hallott Magyarországon magyar emberről ilyet! Demonstrálni, adófizetéssel ott, ahol a kontinens legpontatlanabb adófizetői születnek! Honnan e csoda? Mi szállhatta meg az emberek lelkét? Hogy beszélhetek így össze? Mi féle oly hatalomnak a keze játszik közre itt, mely csoportokban vezeti az adóhivatalokba a magyar embert?

Csodákban nem hiszünk, de mégis vannak megfoghatatlan dolgok, amely megfoghatatlan dolgok legmegfoghatatlanabbjai közé tartozik, hogy a magyar ember egy böles soha föl nem tételezett, tőle soha nem várt, felőle soha el nem képzelt ténynyel, az adó-

fizetés demonstrációjával lép világ elé!

Hát van több ilyen nemzet e földön!? Mit mindent nem tud ez megtenni azért a mit szeret? Mikor szívének termő talaja el van készítve rá, csak egy hang kell, mint amilyen 1848-ban a Kossuth Lajos hangja volt és talpra kerekedett az egész, hogy a halálba menjen, azért amit szeret, hogy legdrágább kincsét, életét vigye a haza oltárára! De mi adta meg neki a hangot most, hogy belőle saját édes ázsiai véredaczára, egyszerre ily soha nem tapasztalt jó adófizető váljék? Hát a lelkiismeretnek csakugyan volna szava? A hazaszeretnek csakugyan volna sugallata?

Talán, amint ezikkünk elején kezdtük, annak e beprotokulált sok millió gondolatnak fogantja ez. Annak a sok millió aggodalomnak, mely Isten trónjához szállt: Urunk, jó atyánk, hogy lehetne ezen az áldatlan állapoton segíteni. És mintha erre a millió kérdésre egyszerre, uj év napján jött meg az általános válasz: Menjete, mutassatok és adjatok a hazaszeretéből példát! Mutassátok meg, hogy mikor

TÁRCZA.

A helyettes pap.

(Elbeszélés.)

Irtá: Szini Péter.

I.

Az úsó és kapa összecsendült még egyszer s Márton Tamás, gádori lelkipásztor kihűlt porteteme felett felemelkedett a sötét hant a halál csendes birodalmában.

Hosszas betegség kinjai után megszűnt a harez s beállott az örök béke. Oda került ő is, hova a vallás ígéinek vigasztalása mellett annyi elhunytat kísért ki: az akácokkal kerített, hangtalan temetőbe.

Sötét gyászban, mély fájdalomban maradt hátra a kis család. Szerencse, hogy nem volt nagyszámu; csupán a fájdalomában epedő hitvesből s egy leányból állott. Mit csinálnának most, ha sokan volnának?!... Szegény volt az eklézsia, nem lehetett félrerakni a jövedelemből.

A nagytiszteletű esperes ur mondta el szeretett barátja felett a gyászbeszédet s ki az életben annyi nélkülözésnek volt kitéve, most hirt vett a világ érdemeiről is. Így szoktunk mi, emberek, eljárni!...

Méltatta az esperes, mint jó lelkipásztort, ki hiveinek gondos atyja volt; megemlékezett róla, mint hü családapáról, szerető barátrol. Azután egy futó könyvet törült le szeméből. Talán önsorsára gondolt e pillanatban!...

— Oh beh szép volt!... Igazán megérdemelné, hogy megaranyozzák a száját! — beszéltek a résztvevők hazatérőben. — Nem hiába, hogy esperes, de tud is hozzá!

Csak a gyászbaborult özvegy nem szólt semmit. A nagy csapás megfosztotta hangjától. Nem tudott még egy köszönő szót sem rebegni. Ajkait egybeforrasztotta szivettépő fájdalma, csak fojtott zokogása árulta el duló keserűségét.

— Fogadjá őszinte részvéteket, kollega asszony! — mondá az esperes a szomorú jelenethez illő hangon. — Találjon vigasztalást a hit szavában, mely tanítja, hogy az egymást hiven szerető felek ama jobb életben ismét találkoznak. A mi engem illet, magam részéről megteszek mindent, hogy a kegyelem év napjait minél háborithatatlanabban töltse. Epen van egy folyamodom, ki kápláni alkalmazást kér. Rajta leszek, hogy minél előnyösebb módon juttassam ide. Az egyházközség, a gondnok ígérete szerint, gondoskodni fog fizetéséről. Kollega asszonyt csak a lakás- adás és kosztolás fogja terhelni.

E kegyes ígéreték és utasítások után az esperes ur bucsút vett a mélyen sujtott özvegytől s künn váró kocsiába ülve tovahajtatott.

Hja! Nem lehet ám a vigasztalással sok időt vesztegetni. Egy református esperesnek sok a teendője. Ide káplánt kérnek, oda domestikai segélyt. Egyik egyházközségből elszökik a tanító, nemlévén képes tovább küzdeni az éhenhalással, oda tanítót kell keríteni. Jó, hogy vannak pályázók feles számmal. Lehet válogatni közülök. Külömbnél különbek nyujtják be a hivatalhoz okmányait. De most már az iskolaszéki elnök urnak ez sem elég. Mit neki az a rongyos papiros? Lássuk a medvét! Küldje be arcképét is a pályázó éhezdesz. Az esperes ur nem bánja, de miért is banná? Hátha a tisztelt kollega épen valami kiváló phrenologus? Hadd ölje az unalom idejét a jámbor!

A koci gyorsan sikamlík tova a magasra emelkedő tengerivetések között, vastag porfelleget kavarva fel. Az esperes ur gondolataiba mélyed, melyek éhes kányaként mardosnak szíve körül.

— Szegény Márton Tamás!... No de ez a vége!... Jobb is volt már neki megszabadulni az élet terhétől!... Mindig könyörgött, folyamodott összevissza!... Tehetek én róla, ha nem részesítették a domestikából?... Mégis

A modern terapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan

Ferencz József keserűvizet

ajánlják. A Ferencz József keserűvizet már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

kell, talpra tudtok állni, föl tudtok lázadni a haza ellenségei ellen, de nem tudtok föllázadni soha a haza ellen!

Te egyszerű nép! Te menj, te adj példát a haza nagy fiainak, vezéreinek, kiket elragadott és bölesességükben támadott meg a szenvedély! Kik a haza vesztére vivnak egyéni ádáz harezot s téged nemzetem, téged is párt állásra akarnak kényszeríteni, hogy két felé váljék a nemzet-család!

Hát te ne szólj semmit! Távozzál a viszály Sódoma és Gomorájából, ne tekints még csak hátra se, hanem légy hazaszere-teted béke galambja s tedd le a haza oltárára nemes gondolkozásod olaj ágát, hogy amint meg tudod hozni az áldozatot éppen akkor, mikor nem kényszerít reá senki, tudják meg hozni honszeretetük adóját azok is, kik e pillanatban még nem éreznek mást mint gyűlöletet!

Megfordult a koczka! Nem a nemzetet a sor, hogy vezetés-től, hanem a vezéret mindenikén, hogy nemzetétől tanuljon!

— **Egy rendelet.** Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter — a mint értesülünk — a következő rendeletet becsátotta ki: „A vendéglőkben, korezmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palaczkok és poharak korona-bélyeggel hitelesítetten való kötelező használata tárgyában 1897. évi augusztus hó 21-én 31.482. sz. a. kiadott rendeletnek mely helyeken való hatálya tekintetében felterjesztés intézeten hoz-zám, esetleges helytelen értelmezés meg-előzése végett ezennel magyarázatképen kijelentem, hogy idézett rendelettemmel a kimérésre és mértékként használt palaczkok és poharak korona-bélyeggel hitele-

sítetten való kötelező használatát csakis a vendéglők, a korezmák s egyéb oly nyilvános helyekre, — miat bodegák, borozók, mulatók stb. — a hol közönségesen bort vagy sört kimérnek, mondtam ki.“

Több bölcesség, kevesebb lárma.

Debreczen, január 5.

Az ujév nem hozott békét a parla-menti életbe. Az ellenzék szokásos ujévi díkezióiban hadat üzent a fennálló rend-nek és kimondta, hogy folytatja nemzet-bontó politikáját ezentul is. A helyett, hogy belátta volna felidézett harezának áldatlan következményeit és bünbánólag elismerte volna politikai bukását, tovább folytatja harezát a törvényes rend ellen, gátolva az ország haladását és a törvény-javaslatok életbeléptetését.

Megteremtette politikájával az ex-lex állapotot és tetszeleg magának abban, hogy az ország nyugalma felforgassa. Hazaárulóknak deklarálja a miniszterel-nököt, ki férfiaságának erejével, állása méltóságának tudatával és hazaszere-tetének melegevel azon van, hogy az ország-nak a tuzók által megrongált békét helyreállítsa.

És mi a jutalma mindezekért! Gánes és gánes, méltatlan támadás. *Feszítsd* meg et kiált felé az ellenzék egyedül azért, mert nem engedi lábba taposni a törvényt, a megerősödött jogrendet. Méltatlankodásukkal odaállították a minisz-terelnököt a pisztoly csöve elé. Bánffy báró nem hátrált meg, hanem mint igazi férfi, elégtételt adott, jöllehet őt bántot-ták. A párbaj megtörtént, szerencsése azonban a feleknek nem lett semmi bajuk.

Es az a esodálatos, hogy ennek da ezára is az ellenzék, jöllehet Horánszky személyében elégtételt kapott, még se csendesedik. Harezi kedvében nem veszi

azt, hogy hadüzenetük báró Bánffynak nem árt, hanem a hazán üt sebeket. Nem akarják észrevenni, hogy az ő politikai irányuk utja messze eltér attól a békétől, melyre a hazának sohasem volt nagyobb szüksége, mint most — fejlődésének sza-kában.

De mit nekem Hekuba! — kiáltja az ellenzék. Nekünk a Bánffy báró feje kell. Adjátok ide és mi letesszük fegyve-reinket. Menjen a miniszterelnöki szék-ből s mi szelid bárányokká változunk azonnal. Megszavazunk mindent kész szívvvel, ha bosszunk ki lesz elégitve.

Kaczagni szeretnénk ezen a naiv kívánságon, de az ellenzék politikájának láttára szívünkbe gyülemelő keserűség ezt nem engedi. Hát odajutott a magyar par-lament, hogy az alkotmány csak akkor számíthat védelemre, mikor egyesek lehetetlen kívánsága teljesül? — A nemzet kinese, az alkotmány csak akkor és adig van becsben, míg egyéni kívánságunkat sértve nem látjuk.

Szomorú, nagyon szomorú tapasztalás ez és a legszomorubb benne az, hogy éppen azok metszik el az alkotmányos élet útjét, kik folytonosan a haza nagy érdekeinek megvédését hangoztatják.

Több politikai bölesesség és kevesebb lárma, — s akkor az ex-lex odakerül, a honnan nem lesz újraébredése sohasem.

Koncz Ákos.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Pénteken, január 6-án. („B“ bérletben) — ujdonságul — először: *Katonák*, színmű. Írta: Túry Zoltán.

Szombaton, január 7-én. („C“ bérletben) *Katonák*.

Vasárnap, január 8-án, délután 3 órakor *Tekozló*, látványos színmű; este 7 $\frac{1}{2}$ órakor rendes helyárrakkal bérletszünetben: *A piros bugyellárás*, eredeti népszínmű 3 felvonásban. Írta: Csepreghy F.

engem sértegetett, hogy ellene dolgozom; hogy a nagyok nyelnek el mindent! . . . Isten nyugosztalja, meglehetősen szőrszál-hasogató természet volt!

Nagyot fuj a levegőbe s kövér tenyerét homlokához viszi. — Majd gondoskodom róla! . . . Az özvegy is furesa! Még azt mondja, hogy ne rendeljek egyelőre káplánt? Hát ki hirdeti az Isten ígét? Az egyházközség nem lehet káplán nélkül. Barnóti régen jár már a nyakamra, hogy kebelezem be ide. Most jó alkalom nyílt előtte, hogy bekerüljön! . . .

Mihelyt hazaérkezett, előkeresett egy ív papírt s kenetteljes stylusban megírta a várakozó Barnótinak az örvendetes hírt. Uramóesém ügyét mindig szívenem hor-doziám! — írta levelében. — Hiszen is mertem a megboldogult édesapját, ki tanulótársam volt az iskolában. Jó tanuló volt az istenadta, nyugodjék békével! . . . Most épen eljött a jó alkalom, hogy egyházme gyénkbe leendő kebelezését esz-közölhessem, ugyanis: Epen megüresült a gádori eklézsia a lelkész ur elhalálozása folytán, tehát ide helyettes papul alkal-mazhatnám, ha ugyan van hajlandósága az elfogadásához. Levelem vétele után ké-rem hivatalból megírni szándékát, hogy a szerint intézkedhessem!

Igy szólt a kenetteljes levél, de ne is mondja nekem senki, hogy végét érte a jezsuitizmus!

II.

A szájalomra méltó Barnóti Sándort nagyon megörvendeztette az esperesi levél. Elolvasta kétszer, elolvasta három-szor, mintha nem akarná hinni, hogy az örömteljes hír valóságként áll előtte. Nem is esoda, hogy oly kevés bizalma volt a szerencséhez, hiszen eddigi élete egyéb sem volt, mint folytonos lánczo-lata a küzdelemnek és csalódásnak.

Szegény tanító volt az apja Dagá-lyon, ki évi százhetven forint bérért nyolczvanöt vásott gyermek nehéz fel-fogásu fejébe rakta le az ismereteket s végezte egyuttal az éneklészi teendő-ket. A kis Sanyi már gyermekkorában sem látott mást, mint az inséget és a nyomorúságot. A csekélyke jövedelem a megélhetést sem biztosította, nemhogy öltözetre telt volna belőle. Szerencse, hogy az ott lakó földesurnak volt némi érzelme a nevelésügy iránt s megajándé-kozgatta holmi egymással az öreg Bar-nótit, ki aztán hűségesen meg is szolgált érte, mert a földesurnak nem kellett mindenéről gondoskodnia, ha vendégei érkeztek. A jó öreg rektor pontosan tel-jesítette a kukta teendőket.

E látvány többször szoritotta össze az élénk, tudvágyó Sándor szívét. Hát mi ez? Erdemes azért tanulni, hogy va-laki tanító legyen? — gondolá el. — Hiszen százszorta jobb dolga van a esor-dásnak! Hát őt is így lökjék hányják

egyik faluból a másikba, mint az édes-apját? Bolondja legyen a földesurasá-gnak, szájalmas alakja az emberi társa-dalomnak? Nem! Ő csak azért is pap lesz. Mennyivel jobb dolga van annak? Tiszteletnek, becsületnek örvend s évről-évre gyapjasodik, mert jó fizetése van! . . .

Bement a kollegiumba a földesur kis zsarnokával s kezdte a legnagyobb foku szenvedésen. Könny volt az itala, a kenyere atok. De akaratereje nem ismert csüggedést. A vágy, mely lelkét édes álomképekkel tölté tele, folyvást sarkalta feljebb-feljebb. A rossz ruházatu, sápadt arezu kis fiu letiporta uri módban élő társait. Ő volt az első osztályában s ta-nárai a legszebb reményeket kötötték hozzá. Elfelelték, hogy tanító az apja, tehát oly teremtése a végzetnek, a ki művelt és műveletlen emberek között úgy lebeg erre arra, mint Mahomed koporsója. A műveletlen neki nem kell, a művelt meg őt nem tartja magához méltónak.

Hosszu-hosszu idő, tengernyi szen-vedés kellett, míg letelt a tizenkét év. Az arez még sápadtabb lett; a gondredők szaporodtak a homlokon. A behullott bágyadt tekintetű szemek kimerültségről tanuskodtak. Mint gyakori viharok a bimbóból kifésülő virág szirmait, ugy ed-zették meg a folytonos küzdelek Barnóti szívét. Komoly, higgadt, korán vénülő ifju lett, bár még épen nem dicselkedték valami sok élettapasztalattal.

Bánffynak
békét. Nem
z 6 politikai
ól a békétől,
olt nagyobb
lésének sza-

! — kiáltja
báró feje
zük fegyve-
elnöki szék-
változunk
ndent kész
légitve.

en a naiv
ollikájának
serülés ezt
magyar par-
esak akkor
gyesek lehe-
- A nemzet
kor és adig
várságunkat

u [tapasztia-
ne az, hogy
alkotmányos
a haza nagy
ztatják.

és kevesebb
odakerül, a
se sohasem.

ncz Akos.

3. bérletben)
mák, színmű.

0. bérletben)

után 3 órákor
7 1/2 órákor
ben: A piro
felvonásban.

nt az édes-
öldesuraság-
berri társa-
szert is pap
van annak?
nd s évről-
tése van!...

a földesur
legnagyobb
lt az itala, a
nem ismert
lelkét édes
ást sarkalta

atu, sápadt
módban élő
ában s ta-
tötték hozzá.

apja, tehát
ki művelt
gy lebeg

oporsója. A
művelt meg
nak.

gynyi szen-
enkét év. Az
gondredők
A behullott
merültségről
viharok a

it, ugy ed-
ések Barnóti
prán vénülő
licsekedheték

Hétfőn, január 9-én, („A” bérletben)
Trilby, színmű.

Kedden, január 10-én, („B” bérletben)
Baba, operett, újdonság.

Szerdán, január 11-én, („C” bérletben)
Baba, operett.

Csütörtökön, január 12-én, („A” bérlet-
ben) *Baba*, operett.

Pénteken, január 13-án, („B” bérletben)
Himfy dalai, újdonság. Berezik Árpád vig-
játéka.

Szombaton, január 14-én, („C” bérletben)
Himfy dalai. Berezik Árpád vigjátéka.

Katonák.

(Reminiscenciák a Vígyszínház premier-jéről.)

Thury Zoltán drámája, melyet holnap
mmatnak be a debreczeni színpadon, nagy
feltűnést keltett. És méltán. Egyrészt ama
akadályoknál fogva, amelyek hosszú iddig
késleltették előadását, másrészt ama prob-
lemánál fogva, amelyet szerzője felvetett
s amely szokatlan és eredeti voltánál
hivatva van arra, hogy gondolkozóba
ejtsen.

A katonaelet belső bajairól van
benne szó. A cifra nyomoruságról, a rep-
zentálás nehézségeiről. Megható, meg-
kapó színekben állítja elénk a szerző
alakjait. Maga a főalak, Udvardy Pál fő-
hadnagy, az ideges, beteg katonatiszt; a
felesége, a ki megunta a küzdést, a nyo-
morgást; a rosszul nevelt gyermek, mind-
mind kitűnően megkomponált alakok. Ez
az egész dráma, megrázó s hatalmas
tragikumánál, erős, hatásos jeleneteinél
fogva állandóan lekötve tartja a lelket.
Udvardy Pál alakja ellen emelték a leg-
több kifogást. Mondták volt, hogy az olyan
embernek, az olyan jellemnek, mint ő,
uniformis nélkül is buknia kell. És ez
tény, ez a hatás maradt fenn bennem is
a darab után. De azt hiszem, a hiba az
előző színészben, Fenyvessyben rejlett
főleg, a ki elejétől végig egy — szinte
lehetetlenül — idegbeteg embert adott.
Mondják, hogy erősen Zaccani hatása alatt
alakított.

Most is előttem áll Hettyey Aranka
játéka, a ki a főhadnagyné szerepében
remekelt. Ez a szép, magas, szőke leány,
akinek ez volt az első debutja a Vígyszín-
háznál (a Magyar Színháztól szerződöttet-
el a Vígyszínház igazgatósága, lefizetve

érette a hatalmas summát kitevő bánat-
pénzt), mindjárt első föllépésével meghó-
dította a Vígyszínház kényes izlésű közön-
ségét.

Remekül játszotta Ibsen Norájára
erősen emlékeztető szerepét, szimpatikus
areza, finom hangja, diszkrét alakítása,
kellemes hatást gyakorolt mindvégig a
nézőre, különösen a második felvonás nagy
szerelmi jelenetében (ahol karjaiba borul
borul annak, akit régóta szeret s a ki el-
jött ismét hogy segítse a nyomoruságban.)
Ez a nagy jelenet, amely fizikailag is pró-
bára teszi a művészt, egymaga képes meg-
menteni egy darabot. Hatalmas szenvedély
szikrázik benne, amely megdöbent erejénél
fogva.

A darab legfőlölegesebb alakja Ud-
vardy Pál atyja, (Balassa) akiről a „Pesti
Napló” igen találóan így ír: „Egy kopott
néptanító szaladgál a színpadon, aki ha
teheti, hát szaval...” De azért neki is van
egy igen szép jelenete a fiával, az utolsó
jelenetek egyikében, a midőn szerető, atyai
szóval hívja magához, haza a esendes-
ségbe, ápolni a rózsákat, a hálás, a szép,
színes rózsákat...

Igen nagy érdeklődés vette körül ma-
gát a szerző személyét is. Régi ösmerőse
ő a magyar olvasó közönségnek, tárczái
eredeti voltak miatt feltűnést keltettek.
Csak mint drámairó új ember. Drámájá-
nak előadását megelőző napok egyiké-
ben irt egy igazán szép tárczát, amelyben
elmondja, hogy mi vitte rá darabjának
megírására. Szegény honvédszázadosnak
volt a fia s lépten-nyomon találkozott a
küzdéssel, a nyomorusággal. Kiáltó szó-
nak szánta a darabját, amely hivatva van
fölvívni a figyelmet ennek a félreismer-
branchenak a nyomoruságára. És tényleg
a közvetlen hatás átérzik a darabon. Meg-
érezte ezt a publikum is és rokonszenves
tüntetésekben részesítette telvonás közök
alkalmával a szegény megjelenésű szerzőt.

Mint már említettem, sokáig huzták,
halasztották Thury Zoltán darabjának elő-
adását. Félték a téma merész voltától.
Talán mondanom sem kell, hogy ez csak
reklámul szolgált a darabnak. A félelemre
azonban nem volt valami alapos ok, mert
hiszen a szerzőnek világos a célja, ő
csak jót akar, ő csak segíteni akar a
társadalom, szorosabb értelemben véve a

mi társadalmunk egy olyan régióján, a
melynek kötelességévé tétetik a reprezen-
tálás és amelynek a legtöbb esetben nem
áll rendelkezésére a fizikai képesség, hogy
megfeleljen ama kötelességnek, amelyet
egyrészt saját hivatalának, másrészt a
társadalom ró reája.

Farkas Imre.

* **Orpheus az alvilágban.** A hatalmas
szélvész daczára, mely tegnap este végig-
szárguldott a városon, szépen megtelt a
színház. Offenbach operettjének elévül-
hetetlen muzsikájában gyönyörködött a
közönség és tapsolta az előadókat, a kik
mindent elkövettek a sikerért. Különösen
Kapossi Józsnak volt jó estéje, a ki ele-
mében volt ugy játék, mint az ének terén.
A közönség zajos tapsokkal fejezte ki el-
ismerését a kedves énekesnőnek, a kinek
tegnap egyik legdiadalmasabb estéje volt
Debreczenben. *Karacs, Mezei, Sziklai* és
Szentes szintén jók voltak.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A király német ezrede.

Budapest, január 5. Berlinből távira-
tozzák: A Ferencz császár nevét viselő
testőrgránátos-ezred e hó 11-én ünneplő
évfordulóját annak a napnak, a melyen
Ferencz József király az ezred tulajdo-
nosa lett. Ő felsége Steiningert tábor-
nagygyal képviselteti magát az ezred
ünnepein.

Dél-Afrikából.

Budapest, január 5. Fokvárosból távir-
írják: A Reuter-ügynökségnek jelentik
Johannesburgból, hogy az ünnepnapok
egész esőndesen teltek el. Politikai ter-
mészetű izgalom nem volt észlelhető.

Budapest, január 5. Hágából távir-
ják: Leyds dr., a délafrikai köztársaság
követe, holnap Brüsszelből Londonba és
onnan szombaton Pretóriába utazik, hogy
kormányának jelentést tegyen követsége
első esztendejéről. Leyds dr. márczius
15-dikén visszatér Brüsszelbe, állomás-
helyére.

Hazakerült az iskolából az édes
szülei-házhoz, de ott sem talált örömet
ott is csak a sors sujtólását tapasztalta.
Édesapja meghalt. Sirba temető a jó
őreg tanítót a sok aggodalom, nélkülözés,
feljebbvalóitól nyert méltatlan bánásmód.
Mikor Sándor hazament, már csak teme-
tőben emelkedő bus sirhantjára hullathatá
le a gyermeki szeretet igaz könyeit. Maga
maradt özvegy édes anyjával, ki csaknem
megvigasztalódott attól a sok sirástól. —
Az egyház érdemes előljárói kihányták a
parokhiáról. Hja! Szegény tanító özve-
gyének nincs kegyelem év!... Szerenese,
hogy a csordásház egyik vége üres volt.
Odaköltözött a boldogtalan özvegy lelke
síró bánatával.

Sándornak csaknem szíve szakadt
meg ennyi nyomor láttára, de az előtte
tünde fényben ragyogó jövő elűzte aggo-
dalmát.

— Ne busuljon, édes jó anyám! —
vigasztalta az özvegyet. Majd csak meg-
segít a jó Isten bennünket! Elvégeztem
az iskolát s most már káplán leszek.
Pár év múlva pappá választhatnak, ekkor
aztán vége lesz a nyomoruságának.

Meg is moztatott fát követ, járt-kelt
össze-vissza; ajánlgatta magát az egyház-
kerület minden esperesének. Jött is min-
deniktől a biztató válasz: „Most ugyan
nincsen hely, de talán tavaszi helyosztó
gyűléskor!

Addig tessék várni uramöcsémnek!”

Mit tehetett a szegény ifju! Várnia
kellett és elnéznie, hogy nálánál érdeme-
lenebbek kerülnek be káplánnak, csak őt
nem akarja senki észrevenni. Szegény fiu!
Ő még bizni tudott a részrehajthatlan
igazságban. Nem tudta, hogy ezen a hely-
osztó-gyűlésen is azon fordul meg a kér-
dés: kinek a fia valaki és miképen párt-
fogoltatik az érdemes tanácsbírák által?!

Igy telt el pár év, mely idő alatt
Sándor a földesur gazdaságában ispánko-
dott. Fájt a szíve, pirult az arca, de mit
tehetett mást! A nyomor zsarnok kény-
ur, nem kér az, hanem parancsol. Elnie
kellett szegény anyjáért s örömmel fo-
gadta a földesur ajánlatát. Az igaz, hogy
a buzakereszték alatt is szívesebben ol-
vasgatta Horácot, mert tudni való, hogy
Isten nem mindenkit áld meg gazdálko-
dási hajlammal.

Osupa komédia volt Sándor előtt ez
az élet. Ha réá gondolt, fanyar mosoly
vonult el ajakán s kezdett kételkedni a
gondviselésben. Hát miért tanult ő? Miért
volt első eminense az iskolának, ha künn
az életben meg más mérték szerint mér-
nek? Nem jobb lett volna inkább pap-
fiúnak születnie s ügygyel-bajjal keresz-
tül eszuskálnia az osztályokon! Most
már káplán lenne s nem kellene ispán-
kodnia! Hahaha! Milyen nagy bohózat
is ez a földi élet!...

De ime, fény gyul a sötét éjben.

Hosszas könyörgésnek meghallgatás lett
a vége!

Milyen véletlen szerenese, hogy a jó
Márton Tamás letette a reverendát!... Az
esperesi levél atyai jóindulatról tanusko-
dik. Még azt kérdezi: elfogadja-e? Miért
ne fogadná? Hát van joga egy koldusnak
válogatni az alamizsnában?

Megirta az esperes urnak elfogadási
szándékát. Meleg szavakban köszönte meg
az iránta mutatott atyai jóindulatot. Végre
hát észrevették őt is. Nem is lehet az,
hogy az embert örökké fedje a csüggedés
boruja! Lám! lám! Jó az Isten, jót ád!

Az öreg édes anyja nagyon örült fia
szerenésjének. Feledte a keserűséget,
melynek árjai annyi évek óta tolnak
szíve felé.

Azt hitte, hogy most már vége min-
den kinnak, minden nyomornak. Igaz,
hogy még most nem mehet fiával, de mi
az a pár év?! A kit születésétől nyomor-
ban neveltek, ki élete folyásán csak gyér
fényét sem látta az örömmek, annak nem
tűnik fel oly soknak pár év! A nyomor
épp ugy megedz, elfásít, és érzéketlenné
tesz, mint a boldogság elszivtelenít.

A csillagok feltűntek. Ezüstfényük
ragyogó sugárral szótták be a kék ég vé-
getlen tükörét. A nyomor hajlékából
egy szerető édes anya s egy boldog ifju
imája szállt fel a mindenség öröklétü
Alkotójához.

(Folyt. köv.)

Országgyűlés.

Budapest, január 5. (Érk. 1 ó. 20 p.) A technikai obstrukciónak újabb vadvirágai nőttek ma. A Házban valóságos orgiákat ül az ellenzék terrorizálása. A mai ülésben tizenegy ellenzéki képviselő szólott a jegyzőkönyvhöz és egyenkint különböző, nevetségesen lényegtelen módosító indítványokat nyújtottak be és pedig: *Hock János, Ivánka Oszkár, Fáy István, Makkfalvy Béla, Szluha István, Biró Lajos, Holló Lajos, Hentaller Lajos, Blaskovits Ferencz dr.* egyenkint névszerinti szavazást kértek és külön-külön husz-husz névalírást nyújtottak be. A szavazás folyik s valószínűleg hétfőig fog tartani.

Délután félkét órakor névszerinti szavazás a negyedik indítványra folyik. A tanácskozások ezalatt a folyosón tartanak. A kérdések egyre izgatottak.

A békekilátások.

Budapest, január 5. (Érkezett délután 1 óra 25 perceskor.) Az ellenzék terrorizálása miatt a békekilátások alaposan rosszabbodtak. A szabadelvű pártban izgatottság uralkodik. Az ellenzék jelen magatartása után arra lehet következtetni, hogy minden módon azon vannak, hogy minél súlyosabb helyzet jöjjön létre.

Politikai kacsa.

Budapest, január 5. (Érkezett délután 3 óra 2 perceskor.) Egy bécsi lap a mai számában szenzációs politikai hírral lepte meg a világot. Olyképp szól a hír, hogy a parlamenti válságot elintézték olyan módon, hogy Fejérváry Géza báró jelenlegi honvédelmi miniszter elnöklésével miniszterium alakul, melyben Szilágyi Dezső, Andrássy Gyula gróf vállalnának tárczát. Budapesti tudósítónk föl van hatalmazva, hogy a szenzációs hírt elejétől végig megegyeztetje.

Herve meghalt.

Budapest, január 5. Párisból telegrafálják, hogy *Herve Eduárd*, a genialis hírlapíró, a *Soleil*-nak, az orléanisták világhírű lapjának igazgatója, meghalt. Halála a párisi sajtóban részvétet keltett.

Milán Budapestben.

Budapest, január 5. (Érkezett délután 4 óra 15. perceskor.) *Milán exkirály* ma délben Belgrádból Budapestre érkezett. A pályaudvaron a szerb konzulatus hivatalnokai fogadták. *Milán ex király* nagyon megöregedett utolsó ittléte alatt. A szerb konzullal számozatlan bérkoesin a Hungáriába hajtatott.

Kréta.

Budapest, január 5. Kánaéból távirják: Török forrából jelentik, hogy 20 ezer török katona elhagyta a szigetet. Most 14 Krupp féle ágyut szállítanak el az Izzedin-erődből. Még öt szállítóhajót várnak ide, a melyek Kiszamoszból, Kandiából, Szitiából, Spinából, Lonkából és Hierapetrából fogják elszállítani a török fölszerelést. Betimnóból már az egész hadikészletet elvitték.

Politizáló ifjuság.

Budapest, január 5. (Érkezett délután 2 óra.) Az egyetemi ifjuság tiltakozó gyűlést akart tartani az ex lex állapot ellen. Híre jár, ha ezt a gyűlést tényleg meg szándékoznak tartani, akkor az egyetemi kört be fogják zárni. A kör elnöke *Ludvigh Rezső* lemondott állásáról, mert ő volt eme kicsinyes mozgalom egyik megindítója. Az ifjuság higgadtabb része általában rendkívül elítéli e gyerekes mozgalmakat. *Ludvigh*, a kör eddigi elnöke, ezelőtt hivatalnok volt a pénzügyminiszteriumban.

A hollandiai anya-királyné.

Budapest, január 5. Hágából telegrafálják: Illetékes helyen kijelentik, hogy az a híresztelés, hogy az anya-királynénak valami műtétnek kellene magát alávetnie, teljesen alaptalan. Műtétre nem volt és most sincs ok.

Az Otthon kedvelőjéhez!

Lapunk m. t. előfizetőinek azon ritka kedvezményt nyújtottuk, hogy az **Otthon** ez. szépirodalmi havi folyóiratot **4 korona egész évi előfizetési díjért** szerezhetik meg. Amidőn ezen áldozatot meghoztuk, legalább azt szerettük volna elérni, hogy a csekély 2 frtnyi díj **egyszerre** fizetessék, hogy így a nyomtatandó példányokra nézve tisztába legyünk. Ez azonban nem hozta meg a kívánt eredményt s miután csupán emiatt az **Otthon** melléklését elejteni nem akarjuk, tisztelettel kérjük, hogy az előfizetést **tetszés szerinti időre**, de legalább egy negyedévre

1 koronával

mielőbb megújítani sziveskedjenek, mert a **januári füzetet** a napokban szét fogjuk küldeni.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta minden nap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A **Szociális-egyesület „Otthon”-a** Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszékénél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— **A jövő Debreczenje.** A város általános szabályozási tervének tárgyalását tegnap d. u. gr. *Degenfeld József* főispán elnöklése mellett folytatta az építési bizottság. Ezuttal a Kossuth- és Csapó-utczák közt eső város rész rendezése forgott a szőnyegen. A szűkebb körű bizottság által kidolgozott javaslatot némi módosításokkal elfogadták. Leglényegesebb újítás eme városrész rendezésénél a *Degenfeld* térről a *Simonffy* utca folytatása ként kiinduló s a Kossuth utcai mély telkeket keresztül metsző sugár egyenes

uj utca kinyitása, amely egészen a temető aljáig vezet a közbeeső utczák keresztelésével. E gyönyörű utvonal *Domb, Magos* és *Ötmalom-utczák* környékén tágas térré szélesedik. Ezzel csaknem párhuzamosan tervezetik a *Piacz-utca* *Konez-féle* teleknél kinyitva egy másik új utca, amely a *Kossuth- és Szent-Anna* utca mély telkek érintkezésének irányában vonul *Zöldfa-utca*ig. A tárgyalásokat a jövő héten folytatják.

— **Barátságos lakoma.** Előkelő társaság gyűlt össze tegnap este *Márk Endre* kollegiumi ügyész vendégszerető házában. Ott láttuk a család tagjain kívül *Degenfeld József* gróf főispánt, *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármestert, *Lengyel Imre* trvszéki bírót nejevel, *Abrahám László* t. főügyészt, dr. *Hrehus Viktor* trvszéki bírót nejevel, *Visky* táblabíró családjával, *Deák Ferencz* trvszéki bírót, *Oláh Károly*, *Hajdu Gyula*, *Körner Adolf*, *Bészler Károly*, *Király Gyula*, *Ronesik Lajos* tanácsnokokat, *Aczél Géza* főmérnököt, *Szabó József* főszámvevőt, ifj. *Lengyel Imre* kir. táblai bírót, *Szent Királyi Tivadart*, dr. *Helle Károly* jogtanárt, *Sas Béla* akadémiai igazgatót, dr. *Magoss György* t. főügyészt, *Karay Sándor* főgimnáziumi tanárt, *Komjáthy János* szingizgatót, *Szabó Kálmán* városi aljegyzőt, *Konez Akos* t. tanácsnokot. A házigazda és kedves neje lekötötező szíveséggel és magyaros vendégszeretettel fogadták a meghívott társaságok, mely a dusan terített fehér asztalnál szebbnél szebb tósztok mellett a késő éji órákig elmulatott.

— **Hatósági biztos az ipartestületnél.** Az ipartestületnél az iparhatósági biztos teendőkkkel az 1899. év folyamára ismételt *Boldisár Kálmán* dr. III. ker. kapitány bizatott meg. A sok irányban elfoglalt rendőrkapitány az iparosok óhajtásának felel meg midőn ismételt elvállalja az iparhatósági biztos állást, melynek eddig is annyi nemes ambiozióval felelt meg. Tudvalevő, hogy az ipartestület megteremtésében is nagy részt vett a munkában. Most a szervezés muakájából is kiveszi a maga részét.

— **Egy debreczeni kerékpározó kitüntetés.** *Schiller Ferencz* I. éves jogász a budapesti kondor kerékpár-egylet turadíját nyerte el, mert kerékpáron ez idő szerint 16.810 kilométert tett meg. Ezért az első díjat aranyérmét aranyláncszal együtt nyerte el, valamint elnyerte az ezüst érmet is.

— **Melyik a helyes?** E czimen a „Debreczeni Ellenőr” tegnapi száma a cz. illetve e betűnek sokat vitatott kérdését bolygatja, olyanformán, hogy az távolról sem felel meg a valóságnak. — Való, igaz, hogy a magyar helyesírás egyaránt ismeri és használja egy és ugyanazon hangra a fenti két betűt; t. i. az Akadémia régi helyesírási szabályzata a cz-t, a Nyelvőr s egész iskolája a c-t. De az már nem való, nem is igaz, hogy *Simonfy*, a Nyelvőr szerkesztője, oly ellensége volna a cz-nek, hogy a hozzá érkezett levelekből is kihuzza a c utáni z-t, kék plajbázzsal. Ez nevetségés vád, mely már csak azért sem állhat meg, mivel *Simonfy* köztudomás szerint rendkívül türelmes az ellenkező véleményekkel szemben, továbbá mivel ő maga tudja legjobban, hogy míg az Akadémia jelenlegi helyesírási szabályai érvényben vannak, mindenki joggal használhatja a cz-t. Viszont a cikkecske állításából az sem való, nem is igaz, hogy a legmodernebb írói nemzedék csupán a cz-vel élne. Mert, hogy csak egy példát említsek a „Budapesti Hírlap”, mely maga összesen sincs husz éves s a mely a munkatársait szereti a legifjabb Magyarországból szedegetni, meg nem tűri

a maga hasábjain a c-t. Ezek után, ha a czimbéli kérdést megismétljük, hogy melyik a helyes, ez vagy e erre az a feleletünk: mind a kettő. Egyik mellett szól az Akadémia régi gyakorlata, a másik mellett pedig a legtekintélyesebb nyelvészek és a legolvasottabb hírlapok példája. A két betű közötti harc valószínűen akkor dől el végkép, mikor az Akadémia életbe lépteti revidált helyesírási szabályait, melyeknek készítői elvben szintén elfogadták az összetett ez helyett az egyszerű c-t. (K. Al.)

Az új házszámok. A kik a régi dolgokat megszokták, az ujjakkal mindig nehezen barátkoznak meg. Divó szokás volt nálunk a kül-utczákon, hogy meszelés alkalmával egyszerűen bemészelték a házszámokat és az utca-neveket. A rendőrhatalóság most a czélszerűség és a rend okáért meg akarja óvni az új házszámokat és az utca felírásokat. Erre nézve a következő értesítést bocsátotta ki: Debreczen sz. kir. város rendőrfőkapitánysága ezennel figyelmezteti a város lakosságát, hogy az új utca nevek és házszámok megírásától, levételétől vagy bemészelésétől annyival is inkább óvakodjék, mert ez szigorú büntetést von maga után. Debreczen, 1898. január hó 2 án. Boczkó Sámuel r. főkapitány.

A Hortobágy jövedelmezőbbé tévése érdekében — amint tudva van — a f. évi májusi közgyűlésre jelentést vár a törvényhatósági bizottság a kiküldött bizottságtól, a melynek *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester az elnöke. A tanács ezen közgyűlési határozat folytán felkérte a bizottság elnökét, hogy a folyamatban lévő tárgyalások eredményét május 4 ig terjessze a tanács elé. Így lehet csak a közgyűlésre előkészíteni ezt a nagyfontosságú ügyet.

Egy kis statisztika. A múlt esztendő november hónapja ugyancsak megesapantotta az eladó leányok számát, mert hát az ország területén e hó lefolyása alatt több mint 26 ezer házasságot kötöttek. Igaz ugyan, hogy a november a házasságok hónapja szokott lenni, de azért 1897. ez idején ennyi lakadalom még sem történt. Persze, jobb is volt a termés, meg nagyobb a piaci ár, a mi rendszert nagy hatással van a házasságkötések számára. Rossz esztendőben minden komolyabb legény meggondolja, hogy vegyen e asszonyt a házhoz, míg jó termés idején hegyen-völgyön lakadalom járja. A 26284 házasság között keresztény-zsidó házasság huszonegy volt. Nyolcz esetben zsidó völgeny vett el keresztény leányt, husz esetben pedig keresztény völgeny vitt oltár elé zsidó menyasszonyt. A legtöbb házasságot a Duna-Tisza közt kötötték; legkevesebb házasság pedig Vas megyében kötötték. A városok közül Zombor állt első, Fiume pedig második helyen. A mi a születések és halálozások számát illeti, november e tekintetben sem viselte rosszul magát. A születettek száma u. i. 48 ezerre rugott, a halottaké pedig 34 ezret tett ki s így a népesség természetes szaporodása e hóban 14 ezernél valamivel több. A legtöbb gyermek a Duna-Tisza közt született, ahol legtöbb házasságot kötnek s ahol mind magyarok laknak. Erdély az újszülöttek számát leglányhábban szaporította. A halandóság Tiszán tul volt legnagyobb, az egészségi állapot pedig Abauj Tornában a legkedvezőbb. Az embereket pusztító betegségek között a fertőző betegségek ezuttal is szedték az áldozatokat. Előljárt a tüdővész, amelynek 3784 halottja akadt. Utána következett a torokgyík 1283 kis halottal s a vörheny, a mi szintén sok esetben okozott könnyeket. A veszettsegek három áldozata akadt.

Vasuton felejtett tárgyak. „A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben az utazó közönség által elhagyott és 3 hónapon belül tulajdon jogilag senki által nem igényelt tárgyak, mint botok, kalapok, esernyők, bőröndök, ruha és fehérneműek stb. Debreczen állomás podgyász felvételi helyiségében f. év január hó 12 én d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverezésére el fognak adatni. Az árverésből befolyó összeg a helybeli szegény alap javára fog adatni.

A debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló négyzet czéljaira adakoztak még a következők: Link Lipótné, Adler Simonné, Zelenka Sámuelné, Pick Ignáczné, Klein Jakabné, dr. Nagel Zsigmondné, Lustig Dezsóné, dr. Örvös Lajosné, Kohn Henrikné, Flamm Mártonné, Klein Miksáné, dr. Weisz Bernátné, Tarai Farkasné, dr. Engel Ignáczné, Weisz Menyhértné, Kun Józsefné, Rott Lipótné, Rosenfeld Salamonné, dr. Moskovics Miksáné, Havas Józsefné, Rosenfeld Jakabné, öz. Falk Antalné, Braun Miksáné, Weinberger A. né, Lustig Mórné, dr. Kardos Samuné, Rex Józsefné, Barát Lajosné, Rosenberg Albertné, Rosenberg Józsefné, Jónási Mórné, öz. Fried Károlyné, Baum Miksáné urhölgyek és Hartstein Lipót ur 1—1 frtot, Stark Ignáczné, N. N. 50 kr.

Deczember hónapra: Lichtschein S. né urhölgy 5 frtot, dr. Balkányi Edéné, dr. Balkányi Miklósné, öz. Berger Henrikné, Berger Jenőné, Berger Vilmosné, Fürst Ödönné, Flück Venczelné, Falk Lajosné, dr. Moskovics Jenőné, Lukács Árminné, Lichtschein Mózesné, dr. Popper Alajosné, Geiger Simonné, Stern Józsefné, Reichmann Árminné, Hartstein Kálmáné (három hónapra előre fizetve) urhölgyek 2—2 frtot, Szántó Győzőné és dr. Popper Mórné 150—150 frtot, dr. Balázs Bertalanné, Boros Izidorné, dr. Altman Béláné, dr. Burger Péterné, öz. Hartstein Sámuelné, Hartstein Józsefné (három hónapra előre fizetve), dr. Kola Jánosné, Kellner Károlyné, Márkus Miksáné, öz. Holländer Gyuláné, dr. Freund Jenőné, Misels Vilmosné, dr. Szántó Sámuelné, Weinberger Lajosné, urhölgyek 1—1 frtot és Schenk Leoné urhölgy 50 kr.

Élelmi szerek: öz. Berger Henrikné knnyérlisztet és 1 zsák burgonyát, Csengeri Ferenczné paszulyt, Kellner Károlyné 1 zsák burgonyát, Hidvéger Mihály 2 zsák burgonyát, Fürst Ödönné 1 zsák burgonyát és 1 zsák káposztát, Balkányi Miklósné 1 zsák burgonyát, káposztát és paszulyt.

Mulatság. A debreczeni eszmadia ifjuság 1898. január 28-án, szombaton a Korona vendéglő disztermében tartja zártkörű táncvizsgalmát. Belépti-díj tetszés szerint. Az estély este nyolcz órakor fog kezdődni.

Nagylelkű adomány. A mint értesülünk, Andrássy Dénes gróf, a kinek neje legutóbb 5000 frtot adományozott a bécsi „Concordia“-nak, a mai napon a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének 10000 frtot küldött.

Tegnap betörés. Tegnap az a hír járt saájról-szájra, hogy a *Kossuth*-utczán fényes délben rablás történt. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ez a hír ilyen alakjában *nem felel meg* a valóságnak, addig azonban míg a rendőrség nyomozását be nem fejezi nem írjuk meg részletesebben az esetet.

Budapesti jurista-bál. Az idei farsang nagy bálja, a jurista-bál január hó 21-én lesz a Vigadó összes termeiben. A derék juristák már most nagy buzgóságot fejtenek ki a bál érdekében. Azután ítélve, hogy a főváros legelőkelőbb divattermébe, Monaszterly és

Kuzmik utódai cs. és kir. udvari szállítókhöz már most érkeznek számos megrendelések a megigéző szépségű toillettekre, melyeknek megrendeléséhez elegendő egy mintaderék beküldése; az ország minden részéből nagyban készülnek ezen fényes bálra.

A politika.

Egyesek szerint tudomány, mások szerint művészet. Szerintem művészet. Mert ha tudomány volna, nem foglalkoznának vele annyian.

Epen azért állott a művészet minden időkben oly becsben, mert megtúrte a kontárokat. Szabad foglalkozás. Szabad idejében mindenki művész. Zongorázik, hegedül, furulyázik, okarinázik, majolikát fest nyomtatott mintára, vagy szobrot gyurtésztából. És ha valaki mindentől kifogyott, akkor politizál.

Ne sutor ultra crepidam. A eszmadia maradjon a kaptafánál. E római közmondás idejében még nem valának eszizmak, de a politikus eszizmadiákat — úgy látszik — már akkor is ismerték. Valaminthogy a politikus eszizmadiák egyáltalán nem függnnek a eszizmaktól. Sőt mennél rongyosabb valakinak a eszizmája, annál dühösebb politikus. Az ordítja legvehemensebben „a nem adózunk“ jelszavát, akinek nem kell adót fizetnie. Volna csak mi után fizetnie adót, nyomban békésebb volna.

Ha a politika művészet, az a legnagyobb művésze, aki a legtöbb fals hangot adja benne. A politika művésze játszik két kulesot egyszerre: a violín és bassus kulesot. A violín nyílt, a bassus a bunda alatti politika. Minél kevesebb összhang van a kettő között, annál sikerültebb a koncert. Ez a két kulesos politika. Jobban mondva: két kulesos.

Oh jámbor politikusom, ott a központiban: ne keresd te a helyzet kulesát, hanem a helyzet kulesait. Az egyik szerint a kormány engedményeket tesz az ellenzéknek, a másik szerint a kormány betömi az ellenzék száját.

A művészetek derüs világnézetet teremtenek. A politika azonban sötétet. A privát életben nyájás urambátyám, a politikában azonban — vastag. És darabos. Az ember a magánéletben a gazembertel végződik. Akit az egyik felmagasztal, azt kell, hogy a másik párt legazemberezze. A politikában nincsenek nüanszok. A „kötnivaló czudar“ époly népszerű kifejezés, mint a „haza atyja“. Akire egyik oldalról a nap süt, az a másik oldalon biztosan árnyéket vet. Akik az árnyékos oldalát nézik, elnevezik fekete mumusnak. És nem veszik észre, hogy voltaképen ők állanak a sötétben, elrejtőzvéen a napfény előtt.

A politikában nincs lovagiasság, csak ipar-lovagiasság. Ha volna, akkor már régen a Nemzeti Kaszinó kormányozná az országot. Ambár erősen közeledik ennek az ideje. A t. Házban lovagiassági ügyeket tárgyalnak, a Nemzeti Kaszinóban politizálnak. És ha a Nemzeti Kaszinó politizál, akkor csattognak a kardok, dördülnek a pisztolyok...

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

Igazán azt kell hinnem, hogy az Ur Isten a világot a gyermekek és a fiatal leányok kedvéért teremtetete. Legalább így karácsony, újév és farsang táján igen erős bennem ez a hit. Alig van vége a búbajos karácsonyi ünnepeknek és a vidám Szilveszternek és már itt a farsang. Farsang a papa, mama gyötrelme, a lányok öröme. Nem esoda. Ha fiatalnak és kivált fiatal leánynak egyáltalán igen jó lenni, de legjobb ilyenkor, a mikor a divat mitsem

törődve a sötét vigasztalan politikával, a mely nálunk ugylászik mindenre ráveti árnyékát — a leányok bálozó kedvét hála Istennek kivéve — halomszámra ontja piczi lábuk elé a kívánatosnál-kívánatosabb, ragyogón szép báli csecse-becsét.

A világos selyemgázból készült zseniális pettyekkel, kristály gyönggyel vagy ragyogó harmateppekkel teleszórt báli ruhaszövet elütő színű selyemszoknya fölött a legújabb és igen eredeti hatású sajtószerű ragyogásával és színjátékával. Például a zöld gáz kék selyem felett, rózsaszín a zöld, sárga a kék fölött, szinte esodálatos, de eredetén szép, de természetes, hogy ez alá a fátyolszerűen fedő felső ruha alá csak selyemruhát lehet venni. Az ismét felülkerekedő kemény túll is nagyon szép, kivált a fodros és bodros divatra nagyon alkalmas. A különféle csikos és koczkás mintákkal beszövött gáz-félék sem maradtak el a vásárról. A mi pedig a csipkemintákkal beszövött krep-sifonokat illeti, azok meg éppen esodálatosan bájosak.

Nem szabad megfeledkeznünk a báliruhák diszénél a virágról, a melyet az idén nem csekély előszeretettel a ruhára festenek. Igaz, hogy az ilyen báliruha finom kiadásban szép csak, a mi pedig, ha valaki véletlenül nem tud maga festeni, némi kis példázatba kerül. A fekete fehér összeállításoknak a divatját mintha egy kicsit megunták volna, legalább úgy veszem észre, hogy igen szeretnek egy harmadik, egy kissé élénkítő hatású színt, ha másképpen nem. hát legalább virágban a kettőhöz vegyi teni. De a virág ilyenkor csak egyszín, minden lomb és levél nélkül, legfeljebb a saját színében árnyalva és vagy a ki vágás körül koszoruban vagy pedig itt-ott egyes rozettaszerű sűrű csoportban vannak alkalmazva. Az elegáns garde des dames-ok serege virág helyett tollat és ékszer alkalmaznak dísz gyanánt. — Nagyon elegánsak az asszonyoknak szánt fekete és színes pillangóval gazdagon kivarrt fekete túllruhák, a melyeknek a mintája mindjárt a divatos, felül egészen szűk, lent kibővülő serpentin formában van himezve.

Egy kissé veszedelmes ujtásnak tartom, hogy még a tánczra-szánt könyű ruhákat is egy iczi-piczi, a padlón alig megtörő, de mégis csak egy iczi-piczi uszályljal kezdik készíteni. Veszedelmesnek, mert a kelmék mulékonyságára és a divatos tánczok sódrára gondolva, irtózza gondolok arra, hogy a legszebb ruha is egy két keringőt alig ér meg épségben, pedig nincsen csunyább egy tépelt szélű ruhánál, a melyben mégis kénytelenek tovább tánczolni leányaink.

Hogy a báli felső- és alsószoknyának hosszában, széltében teljesen egymásra illőnek kell lenni, azt talán mondanom is fölösleges. A fiatal leányok de rekát az idén is bluzszerű ránczolásal készítik kissé lomposan. — A kivágást berthszerű dísz veszi körül, a melybe itt-ott egy kis virág vagy szalagesokor húzódik meg. Az ujját, a mely tavaly még elég dudoros volt, az idén egy kis fodros epolett vagy a vállra alkalmazott nagyob szalagesokor vagy csipkébe illesztett virág helyettesíti.

Csak a ki még igen, — hogy is mondjam csak — magyarán sovány, — az visel félhosszu dudoros, fodorban végződő ujját. Az őv az idén minél ragyogóbb, annál divatosabb. Valóságos remekeit az iparművészetnek lehet kapni. — Hanem azért sokan az idén is ragaszkodnak a szalag és a selyemövekhez.

A széles, szinte földet seprő sallang sem ritkaság. A könyökön felül érő fehér keztyűt nem ritkán a ruha színével egybehangzó díszel készítették, legyen ez azután akár himzés, akár keskeny bodor vagy csak színes pászol.

Irodalom és művészet

* Az elnyomatás és a szabadságharcok kora.

Magyarországnak egyik legszomorubb, de a hazafiúi erényekben leggazdagabb korszakát írja le Acsády Ignác, akadémiai tag, abban a legújabb történeti munkájában, mely most teljes kötetben jelent meg, mint az Athenaeum részvénytársaság által kiadott „A Magyar Nemzet Története” című tíz kötetes nagy munkának VII. köteté. Ennek a kötetnek címe: „I. Lipót és József kora. 1657—1711.” Ez a kötet most utólag jelent meg, mivel ennek a nagy milleniumi vállalatnak a nyolczadik és kilencedik köteté már előbb jelent meg; sőt nemsokára, a tizedik kötet közreboesajításával be lesz fejezve a nagy történelmi munka, melyhez fogható terjedelemben, gazdagságra, tartalmasságra és kiállítás pompájára nézve eddig nincs a magyar irodalom terén. Ez a hetedik kötet az idegen uralkodóház idegen udvari politikusaik és államférfiaik hazánk és nemzetünk önállóságának függetlenségének megszüntetésére irányuló törekvéseit és erőszakos kísérleteit tárgyalja. A török hatalom mindinkább meggyengül, tért vesz hazánk földjén. Csak egy kis orély és határozottság kellene hozzá és hazánkból végleg ki kellene űzni a törököt, mely itt közel kétszáz esztendeig pusztított. Ámde ezt nem teszik a bécsi udvari politikusok, attól tartván, hogy ha Magyarország felszabadul és a magyar nemzet megerősödik, akkor a bécsi urak nem tartatnak többé a magyarokkal. Inkább elnézték tehát, hogy tovább marczangolja, tovább folytogassa a török a magyart. Végre Bécsben is győzött egy pillanatra a jobb vélemény és elhatározták a végső leszámolást, a hódító hadjáratot a török ellen és Lipót császár és király néhány kitűnő hadvezérének sikerült a törököt egészen kiszorítani az országból. Most azonban még a török hódoltságánál is szomorubb korszak következett hazánkra. A visszakerült, uratlan földek, az ország termő, alföldi vidékei felett külföldi zsoldosok osztozkodtak. Idegen családok óriási birtok-területeket kaptak; megkezdődött a bécsi udvar telepítési politikája, melynek ezéjja oda nézett, hogy a régi magyar családok befolyását idegen telepítésekkel ellensúlyozza. Hogy pedig a mérleg serpenyője lehetőleg egyenletes legyen, avagy a magyarok kárára billenjen le, a hóhérbárd is megkezdte működését. A legnemesebb fejek hullottak le a pallos alatt, a legkitűnőbb magyar hazafiak vesztették drága életüket a vérpadon. Az elgyengült nemzet egy ideig némán tűrte iszonyu szenvedéseit, majd a kétségbeesés végső ellenállásra kényszeríti. Egymást érik az összeesküvések, a lázadások. Egyszerre pedig felkél az egész magyarság „II. Rákóczy Ferencz alatt „Pro libertate.” Ez a hősiességben, vitézségben, hazafiúi és katonai erényekben egyaránt bővelkedő, legragyogóbb, tiszta jellemű férfiú és nevének varázsa egyesíti az elégtelen magyarokat. Megkezdődnek a kurucz-háborúk, melyek azonban szomoruan végződtek. Az árulás, a haszonlelés, az önzés, az irigység győz. A dicső fejedelem híveinek kis csapataival bujdosóvá lesz, az egész ország és nemzet a bécsi urak hatalmába kerül. Ennek a rendkívüli változatos és tanulságos korszaknak történetét írja le Acsády Ignác remek tollal és a kutató történetirodalom legújabb vívmányainak felhasználásával. A tartalmas szöveget erre a korszakra vonatkozó 44 darab pompás kivitelű műmelléklet és 233 díszes szövegkép világítja meg. A kötet ékes vászonkötésben, gazdag aranyozással bármely hazai könyvkereskedésben kapható. Ára 8 frt.

* „Pillangó”. Pompás újévi száma van a „Pillangó” című élelplapnak, amely magas színvonalon álló tartalmával, gyönyörű képeivel oly hamar kivívta a közönség elismerését. Az új esztendővel is annak ígérkezik, ami eddig volt, ostorozója a társadalom fél-szegegeinek, de e téren is kirekesztve mindazt, ami a jó izlést, a tisztességet sért-hetné. A „Pillangó” újévi száma egy értékes és érdekes irodalmi album, amelyben az olvasó közönség a magyar irodalom és művészet sok jeles emberének autogrammját találja olyan költemények és cikkek alatt, amelyek direkt a „Pillangó” számára íródtak. Ez az album díszes lesz minden szalonnak, a hol kegyelettel és szeretettel hódolnak meg a szellemi munkások előtt, akiknek kezeirását — ime! — faksimilében nyújtják át emlékül. Jókai Mór, a magyar humor királya, volt az első, aki a „Pillangó” kéziratával megtisztelte, Abrányi Emil, a jeles költő, gyönyörű költeményt írt a „Pillangó”-ról. Azonfelül pedig a következő költők, írók, publicisták és zeneszerzők írtak a „Pillangó” újévi számába: Bársony István, Balkay Béla, Csengő Hugó, Cziklay Lajos, Feszty Árpád, Feszty Géza, Gergely István, Géczy István, Heltai Jenő, Káldy Gyula, Levik Károly, Lyka Károly, Makai Emil, Molnár Ferencz, Márkus Miksa, Palágyi Lajos, Pásztor Árpád, Rózsa Miklós, Szatmári Mór, Salamon Ödön, Solymosi Elek, Thury Zoltán, Tarnay Alajos, Timár Szaniszló, Vészi József. A mellett, tele van jobbnál-jobb tréfákkal, szebbnél-szebb képekkel a Pillangó újévi száma. Előfizetési ára egész évre: 4 frt; félévre: 2 frt; negyedévre: 1 frt. A Pillangó kiadóhivatala: Budapest, VI., Teréz-körút 35. sz. I. em. alatt van.

* A teljes Jókai. Öt esztendővel ezelőtt történt, Tündérmesébe illő ünneppel ülte meg ország világ Jókai írói munkásságának ötvenedik évfordulóját. A nagy dísz és pompa, a mely vörösbetűs nappá tette nemzeti multunk kalendáriumában az 1894. év január hatodikát, azóta kiveszhetett az emlékezetből, de a mi maradandóvá tette az ünnepet: Jókai Mór összes műveinek száz kötetbe foglalt teljes kiadása, az immár — hogy az utolsó sorozat is megjelent — minden időkre az irodalmé. Dicsőség a magyar nemzetnek, hogy ez a könyvtár elkészült, együtt van. Páratlan és merész vállalkozás volt, amelyhez egy Jókai népszerűsége kellett, hogy ötven éves írói munkásság ilyen emlékoszlopban glórikáltassék. Azon a nevezetes január hatodikán ezekkel a szavakkal fordult Eötvös Loránd báró, lelke az egész mozgalomnak Jókai felé: „Te büszke önérettel mondhatod, hogy kiadód ez egyszer maga a nemzet.” Igazabban a világirodalom egy poétája sem mondhatta volna el ezt magáról. Mert alig, hogy hirement, milyen módon akarja a nemzet koszorúsát megjubilálni; néhány hónap elég volt arra, hogy a magyar társadalom minden osztálya összetegye forintjait és filléreit a nagy vállalkozó ezéjaira, amelyet öt év leforgása alatt, ígéretükhöz képest, a kiadót le is bonyolítottak. Méltóan az esemény jelentőségéhez, a századik kötet történelmi okmányként egészíti ki a teljes Jókai kiadást. Záróköve ez egy könyvtárnak, amelyhez hasonlóval sehol a földön poeta és nemzet nem dicsekedhetik. Jókai lángesze, termékenysége, szíve, hazafisága és költészete kellett hozzá egyrészt: a magyar nemzet rajongó, ifjonti hevülése, ideális tiszta költészeti mádata kellett hozzá másrészt. És e két világ találkozott a jubileum esztendejében és e találkozás gyümölese a száz kötet. Ahogy az ezeregyedik meséi közt az ezeregyedik a legesodálatosabb, mely keretétől szolgált valamennyinek: úgy rajzolódott lelkünkbe ezeregyedikbeli tündérmesének az a jubilaris ünnep, amely bázisul szolgált a Jókai kötetek piramidjához. A kiadók megtisztelték ezzel a kötettel a magyar közönséget, amely határt nem ismerő áldozatkészséggel sietett oltárt emelni legkedvesebb mesemondójának. Ez a századik kötet fog

regélni késő utódoknak arról, hogy róttá le háláját Magyarország legnagyobb irodalmi büszkeségének. De viszont ebből fogja érezbe vésni jövő idők historikusa a magyar nemzet minden jó tulajdonságai közül azt a legjobbat, hogy a geniet érteni és méltányolni tudja. Ebben a századik kötetben tehát, amely története az egész Jókai kiadásnak és hü krónikája azoknak a feledhetetlen jubiláris napoknak, amikor nemcsak Magyarország, hanem az egész művelt világ rakta le koszoruját Jókai lábához, megtalálja az olvasó a teljes Jókai-kiadás összes aktáit, névsorát az előfizetőknek, jegyzékét az üdvözlőknek, díszokleveleknek és ajándékoknak, amelyekkel az ünnepeket vármegyék, törvényhatóságok, testületek, intézetek felkeresték, Jókai életrajzát, összes munkáinak bibliográfiáját, továbbá teljes tartalomjegyzését a száz kötetnek. A századikhoz egyébként maga Jókai írt utószót, amely után a vállalat intézői a kiadással megbízott Révai Testvérek teszik le a közönség kezébe néhány meleg szóval a hatalmas munkát.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

Fordította: **Váradi Ödön.**

(Folytatás.) 57.

Csodálkozott magán, hogy ily könnyősen tud hallani egyet-mást effelől s maga is mily könnyősen szól felőle.

— Azt beszél — folytató a bankigazgató, hogy a belügyminiszter elfogatósi parancsot adott ki több előkelő rangu egyén ellen, kik között egy nő is van. Természetesen, ezek csak afféle híresztelések, a melyeket a lapok terjesztenek.

— Én is azt hiszem, mondá Miriám nevetve. — De a megsebesült most sokkal jobban érzi magát és nemsokára oly helyzetbe kerül, hogy a titkot megoldhatja.

— Súlyosan megsebesült-e?

— Igen, nagyon súlyosan, eleinte azt hitték, nem igen marad életben. De most is erős sebláza van s nem ismer meg senkit s ép oly kevéssé tud visszaemlékezni valamire.

— Nagyon szomorú...

Miután ily módon még pár szót váltottak egymással, Miriám bocsut vett a bankigazgatótól s gyalog ment, a mint-hogy egy is érkezett.

Utközben meglátott egy omnibust, mely felirat jelzése szerint Charig-Groszba indult.

Charig-Crosz tudvalevőleg központja Londonnak, a melyből a többi városrészekbe juthatni.

Miriám beszélt ebbe. Ő, kinek kevéssé ez előtt a legszebb fogatok áltak a rendelkezésére, most majdnem szökevény gyanánt húzódt meg a közönséges omnibusz kopott ülésin.

Egy nagy változásnak ez volt a kezdete...

— Tehát, mondá magában, a bankigazgató szavait ismételve — a belügy miniszter elfogatósi rendeletet bocsátott ki több magasrangú egyén ellen, kik között egy nő is van. A ki oly sokat tud annak még többet is kell tudnia s nevet, a büszke nevet, melyet férjem adott — nem sokára egy pár nyomorult rendőr fogja emlegetni.

Charing Croszba megérkezve, az omnibusz megállott s ő kiszált.

Egy szegény nőtől lapot vásárolt, ki a közelben újságot árulgatott.

— Csak tartsa meg a pénzt — mondá a nőhöz — a ki hálálkodva köszönte meg

a bő borraivalót, mely többre ment egész napi kereseténél.

Miriám azonnal elkezdte olvasni s gyorsan futotta át a hirdetési hasábkot, melyben lakásokat kínálnak.

Nagy volt a választék, de csupa oly utcazárban, melyeknek ő egyikét sem ismerte.

Végre szemel egy hirdetésen akadnak meg.

— Kiadó egy otthonos lakás, mely néhány szobából áll, kedélyes, öreg házaspárnak, vagy gyermek nélküli fiatal nőeknek. Ara kiszolgáltatással 3—5 guine hertenként.

Azután ott volt a cím: Ecclesbourne Crescent, Sout Belgravia.

— Hol van Sout Belgravia? — kérde az újság elárúsiótól.

— Némelyik Pimliconak hívják, — viszonzá ez nevetve. Ha oda óhajt menni, úgy leghamarább a Vestministeren át juthat oda. Nincs valami messze. Menjen egy Vestmiszter omnibuszon. Azonnal érkezik egy.

Miriám felugrott a közelgő lovasutra, mely megindult.

Ugyanezen perczben ugrott fel egy férfi, Miriámra nézett s azután a kocsii tetejére kuszott.

Arca ismeretes volt Miriám előtt.

Jól ki volt öltözve, csinos, erélyt és bátorságot visszatükröző vonása volt arca s úgy nézett ki, mint egy civil ruhás katona.

De gyűrűs ujjai kövérek voltak s más tekintetben is elütött a valódi gentlemántól. — Miriám gondolkodott, hol is látta ezt.

— Igen, mondá magában — mialatt ez a vaslépcsőn feküdt, ez James Miller. Gunter tábornok egykori szolgálója volt.

VII.

Any, ki gyermekét keresi.

Miriám tudta, hogy James Miller két nappal a gyilkos támadása után hirtelen eltűnt.

Őt gondolataiban a gyilkossággal hozta kapcsolatba, bár ha nem tudta, mi alapon.

Mrs. Digby az ő eltűnése okául azt hozta fel, hogy más szolgálatba lépett, mert az előbbi nem tetszett neki s hogy csupa véletlenből esett a gyilkosság időtájára ez új szolgálatba lépése.

Csak most gondolt Miriám ujra arra, ő azok közé tartozott, kik kevesebb sajnálattal válnak el eselédjeiktől, mint akár egy kedvenc kutyájuktól, vagy lótlól úgy, hogy rendes körülmények között akár százszor is elmehetett volna e szolgáló előtte a nélkül, hogy eszébe is jutna.

De hogy e férfura visszagondoljon, arra különös oka volt. Archie Ravel rajta kapta ezt azon, amint az ajtónál leselkedett, míg ő Talbot Greyvel beszélgetett. Ha ő kileste, mit beszélt vele, abból értesülhetett a találka helyéről s idejéről és ugyszintén tudomást szerezhetett volna arról is, hogy Greyndél jelentékeny pénzösszeg leendő, éppen ő volt e szobák között az egyetlen, ki tudta, hogy Talbotnak, melyik a felvett neve is.

Ő Mrs. Digby cziukostársa — mondá Miriám magában. — Ő birta reá e tetterre, hogy Talbot pénzt elrabolja s hogy tőlem azután még többet préseljen ki. Mert a szolgálók nem ruházkodnak ily módon s nem is viselnek aranygyűrűket. Bizonyára jól megfizette fáradságát s e merény jóvedelméből él.

— Itt jobb kéz felől van Ecclesbourne Crescent — mondá a kalauz, mialatt az omnibuszt megállította. Forduljon be az első saroknál.

Miriám kiszált s a nehéz jármű tovább haladt.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 96.

Bérlet 79-ik szám „A”

Ma, csütörtökön 1899. január 5-én.

MÁRTHA,

vagy:

a richmondi leányvásár.

Regényes vig opera 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Lady Harriet Durham, a királynő udvarhölgye — Leopold F.
Nagy, meghittje — F. Kállay L.
Lord Trisztán Mikleford, rokona — Csatár Győző
Lyonel — Karacs Imre
Plunkett — Mezei Andor
A richmondi bíró — Szentés János
1-ső — Bartha István
2-ik — Csáky F.
3-ik — Lendvay Ö.
4-ik — Erőss József
Dobos — Rubos Árpád

Holnap, pénteken január 6-án

Katonák.

Eredeti színmű 4 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. január hó 5-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	120.50	120.75
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.—	121.—
„ koronajárdék 4%	97.75	98.25
„ regále vált. köt. 4 1/2%	100.20	100.25
Osztrák aranyjárdék 4%	120.30	120.80
Egységes államkötvény 4 1/10%	101.50	102.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.—	139.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	391.—	391.50
Osztrák hitelbank részvény	362.60	362.80
Magyaripar- és keresk. bank. r.	101.50	102.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.25	123.25
„ 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.25	121.25
Magyar vörös keresztorsjegy	10.50	11.—
Osztrák „	19.50	20.—
Olasz „	11.60	12.—
Bazilika sorsjegy	6.50	7.—
Jó-sziv „	3.80	4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	5.68	5.77
20 márkás arany	11.80	11.84
20 frankos arany	9.54	9.58
1 Sovereigns	12.04	12.08

Budapesti gabonatózsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. január 4-én.

A malmok ma lanyha hangulatban voltak, ennek folytán nem felelhető nagy forgalom. A magyar búzát ugyan nem is valami bőségesen kínálták. A gyengén tartott árak mellett eladatott 8000 métermázsának két harmada idegen származékokból állott. A lisztüzlet még mindig pang és hogy az előjegyzések átvétele mily rosszul folyik, azt legjobban mutatja a múlt héten innét elszállított lisztmennyiség csekély volta, mely rég látott alacsony számra sülyedt.

Rozsban ma volt valamennyi üzlet.

Tengeri változatlan.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 79.7 k.
10.75 forinton, 300 mm. 79.5 k. 10.80 forinton,
100 mm. 79.5 k. 10.72 forinton, 270 mm.
78 k. 10.45 frton, 150 mm. 78 k. 10.35 frton,
mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Tegnap közölt készletkimutatások ma szigorú elbírálás tárgyát képezte a szakkörökben. De még azok is, kik nézeteinket nem osztják, elismerik, hogy csekély eltéréssel adataink megfelelnek a valóságnak.

Hivatalos záróárnyamok. Déli 1 órakor az árnyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árnyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	9.68 - 9.69
" áprilisra	9.52 - 9.54
Rozs márcziusra	8.23 - 8.24
Tengeri májusra	4.92 - 4.93
Zab márcziusra	5.84 - 5.85
Repeze augusztusra	12.25 - 12.35

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konecz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két	Egy
	levas	
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órasszámra.		
Fél órára	40	30
Háromnegyed órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város szomszédságán belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1.40
A temetőbe ki és vissza	1.20	30
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
A színházról jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi tászkával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi tászkával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár.		
A korsolyázó vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai levdődéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lovasártétre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	90
Minden következő órára	40	30
A katonai lakatnyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30
A díjak reggeli 8 órától esti 9 óráig számíthatnak.		

Vasúti menetrend.

Érvényes 1898. október hó 1-től.

Sz. v.	Gy. v.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Tv. sz.	Állomások.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	
1708	1702	1754	1706	1710	1712			1741	1709	1707	1722	1713	1708	1706
I-III.	I-II.	II-III.	I-III.	I-III.	II-III.			II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III.	I-II.	I-III.
9.15	2.15		7.05			ind. Budapest k. p. u.	érk.			5.45	6.20		1.50	8.10
2.29	6.00		1.31	4.06	6.05	ind. Püspök-Ladány	érk.	5.18	9.45	11.28	1.28		9.48	1.45
3.36	6.50		2.40	5.14	7.40	érk. Debreczen	ind.	3.37	8.15	10.27	12.00		9.01	12.36
5.18	8.20			9.42	9.42	érk. Nyíregyháza	ind.		6.46	6.46			6.41	10.55
7.07	10.30			11.26	11.26	érk. Szerecs	ind.		5.13	5.13			5.00	9.07
6.58			8.52	8.52		érk. Bod Szt-Minály	ind.		3.25	3.25			5.30	
6.15						érk. Nagy-Léta-Verdes	ind.						5.25	
8.56	11.35					ind. Füzös-Abony	érk.							
4.58	6.55	8.20	3.00	5.22		ind. Debreczen	érk.	6.54	10.12		7.51	8.54	12.16	
9.09	7.28	9.47	4.01	6.35		érk. Erdőhályfalva	ind.	5.35	9.14		6.36	8.13	11.17	
			8.21			érk. Nagyvárád	ind.		5.40				6.50	
5.10	7.39	9.59	4.11	6.58		ind. Erdőhályfalva	érk.	9.09	9.06		6.22	8.12	11.09	
6.03	8.14	11.15	5.04	8.15		érk. Nagy-Károly	ind.	4.05	8.15		5.18	7.41	10.17	
			10.17			érk. Zilah	ind.		8.01				4.00	
	3.01	3.01				ind. Nagy-Károly	érk.	9.18			10.17			
6.11	8.16	11.25	5.14	8.30		érk. Gilyás	ind.	3.57	8.07		5.13	7.39	10.14	
6.39	8.34	12.04	5.41	9.04		érk. Szatmár	ind.	3.23	7.39		4.38	7.21	9.47	
6.40	8.35	12.05	5.42	9.09		érk. Nagy-Bánya	ind.	3.22	7.37		4.35	7.20	9.46	
7.08	8.58	12.46	6.11	9.50		érk. Fehér-Gyarmat	ind.	2.47	7.09		4.00	6.59	9.18	
10.41			10.22			érk. Szatmár	ind.		3.25				5.50	
3.25			5.50			ind. Szatmár	érk.		10.41		10.22		6.15	
4.10			11.09			érk. Királyháza	ind.		4.20				11.09	
9.22			6.15			érk. Királyháza	ind.		9.22				6.08	
4.10			7.36	1.10		érk. Bályu	ind.		2.42	6.57			5.30	
8.27	9.51	Sz. v.	9.32	4.42		érk. Királyháza	ind.	1703.	1.22	5.49			6.08	7.57
10.28		1712.	5.30	2.57		érk. Taraczköz	ind.	1-III.	10.28	2.57			5.30	
6.55		1-III.	5.30	2.57		érk. M.-Sziget	ind.	2.24	10.28	10.28			9.52	
8.49	9.58	3.50	7.48	4.52		érk. Nagy-Booskó	ind.	12.18	4.45	5.37		6.03	7.47	
10.14		6.21	9.14	6.18		érk. Kis-Booskó	ind.	10.58	2.24	4.17			6.29	
10.15		6.30	9.15	6.19		érk. Akna-Szalatina	ind.	10.57	2.22	4.16			6.23	
10.50	11.25	7.20	9.50	6.50		érk. Kőrösmező	ind.	10.30	1.35	3.50		4.50	8.00	
			2.26					6.25						
V. v.	V. v.		V. v.	V. v.				8.39						
1728	5612.		5014	1726.										
1-III.	1-III.		1-III.	1-III.										
11.50	7.10		4.00	10.00		ind. M.-Sziget	érk.		9.46	6.36	7.00		5.23	
11.57	7.17		4.07	10.07		érk. Sziget-Kamara	ind.		9.39	6.29	6.53		5.15	
11.58	7.22		4.12	10.08		érk. Nagy-Booskó	ind.		9.34	6.24	6.52		5.14	
12.30	7.58		4.48	10.38		érk. Kis-Booskó	ind.		8.58	5.48	6.21		4.87	
12.31	8.06		4.58	10.39		érk. Kőrösmező	ind.		8.50	5.42	6.18		4.27	
4.10	8.17		5.09						8.39	5.31	3.09		11.55	

* Budapest k. p. u. Püspök Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány Nagy-Károly között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debreczen-Püspök Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál minden kedden a szomszédos forgalmu menetjegyek használata ki van zárva.

Civis Naptár

megjelent. Ez a kalendárium rendkívül érdekes tartalommal, számos szép képpel bir. A czimtar az idén ismét terjedelmesebb.

Kapható a Csokonai-nyomda és kiadó-részvénytársaságnál, minden könyvkereskedésben és tőzsdében példányonként

36, bekötve 46 krajczárért

Népszerű naptárunkat, mely immár közszükségletet képez, feleslegesnek tartjuk hangzatos frázisokkal agyondicsérni. Tény az, hogy a naptárt évről-évre bővítjük s hogy mindenképen városunk és a vidék érdekeit szolgáljuk vele.